

Správa dopravy (drážní, letecká, lodní) Správní právo III

Správa na úseku dopravy - obsah

1) *Doprava na pozemních komunikacích*

- Nejrozsáhlejší, nejvýznamnější
- V samostatné prezentaci (viz studijní materiály)

2) *Drážní doprava*

3) *Letecká doprava*

4) *Lodní doprava*

- *Vnitrozemská plavba*
- *Námořní plavba*

2) Drážní doprava

- **Právní úprava**

- **Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách**

- Širší souvislosti upraveny také jinými zákony, zejm.:

*Zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci
Správa železniční dopravní cesty*

Zákon č. 320/2016 Sb., o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře

*Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně
dalších zákonů*

2) Drážní doprava

■ **Pojem dráha**

- = *cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti dopravy*

■ **Klasifikace drah** z hlediska významu, účelu a tech. podmínek

- *Celostátní, regionální, vlečka, zkušební, speciální dráha*
- Pro *vysokorychlostní železniční dopravu* (nad 200 km/h)
- O zařazení do kategorie dráhy a o změnách zařazení rozhoduje **drážní správní úřad**

2) Drážní doprava

- **Zákon o drahách se**
 - **Vztahuje** na dráhy *železniční, tramvajové, lanové, trolejbusové*
 - **Nevztahuje** na dráhy *důlní, průmyslové a přenosné*

- **Ochrana dráhy**
 - *Ochranné pásmo*
 - **Zákaz vstupu** na veřejně nepřístupná místa dráhy

- Je třeba rozlišovat pojmy **dráha** a **(drážní) doprava**, viz dále

2) Drážní doprava

■ *Provozovatel dráhy*

- Činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava
- Pouze na základě **povolení nebo osvědčení** o bezpečnosti provozovatele dráhy (drážní správní úřad)

■ *Vlastník dráhy*

- Zajišťuje **údržbu a opravy** pro provozuschopnost
- Pokud nemůže zajistit provozování, musí nabídnout dráhu k zajištění provozování státu nebo obci

■ *Provozovatel drážní dopravy (dopravce)*

- Činnost v rámci které vzniká **právní vztah k zajištění dopravní potřeby** (na základě zejm. licence a osvědčení dopravce)

2) Drážní doprava

▪ Druhy drážní dopravy

▪ ***Veřejná drážní doprava***

- provozována k uspokojování **obecných přepravních potřeb**
- podle předem vyhlášených přepravních podmínek, zveřejněného jízdního řádu a tarifu

▪ ***Neveřejná drážní doprava***

- provozována k uspokojování **individuálních přepravních potřeb**
- podle **smluvních podmínek**

- Dále ***osobní*** a ***nákladní***

2) Drážní doprava

▪ *Přepravní řád*

- Stanoví podmínky za nichž se přepravují osoby a zavazadla
- Povinnosti cestujících
- Práva a povinnosti průvodčího

▪ *Jízdní řád*

- Na dráze celostátní a regionální zpracovává provozovatel dráhy
- Na dráze tramvajové, trolejbusové nebo speciální dopravce předloží DSÚ ke schválení

2) Drážní doprava

- **Orgány státní správy**
 - **Drážní správní úřady**
 - *Ministerstvo dopravy*
 - *Drážní úřad*
 - *U některých drah obce*
 - **Drážní inspekce**
 - *Podřízena MD*
 - *Prošetřování vzniku mimořádných událostí*
- **Dále zákon o drahách upravuje např.**
 - Podmínky provozování a schvalování drážního vozidla
 - Vymezuje pojem mimořádné události či stavbu drah

3) Letecká doprava

- **Civilním letectvím** se rozumí
 - Letecké činnosti provozované **v ČR civilními letadly** jakékoliv státní příslušnosti **pro civilní účely**
 - Jakož i letecké činnosti provozované letadly státní **příslušnosti ČR v cizině** pro civilní účely
 - A provozování **civilních letišť** a poskytování **leteckých služeb** na území ČR
 - **Upraveno zák. č. 49/1997 Sb., o civilním letectví**

- **Vojenské letectví** = zvláštní právní „režim“
 - Ve vymezeném rozsahu ale **také zákon o civilním letectví** (*personál, letiště, užívání vzd. prostoru, letecké služby a činnosti*)

3) Letecká doprava

▪ *Letiště*

- = územně vymezená a upravená plocha včetně souboru leteckých staveb a zařízení letiště, trvale určená ke vzletům a přistávání letadel
- *ochranné pásmo*

▪ *Druhy letišť*

- *vnitrostátní x mezinárodní*
- *civilní – veřejné x neveřejné*
- *vojenská*

3) Letecká doprava

- **Regulace vzdušného prostoru ČR**
 - = dalším předmětem v zákoně o civilním letectví
 - Pravidla pro jeho užívání
 - (Mimo zákona o civilním letectví a prováděcích předpisů regulováno také **mezinárodními smlouvami**)
 - Užívání nad určitými **oblastmi omezeno či zakázáno**
(*Obrana státu, bezpečnostní důvody, životní prostředí*)
 - K opuštění prostoru může být letadlo **donuceno**

3) Letecká doprava

▪ **Letecké služby**

- Mají za úkol zajišťovat bezpečnost a plynulost létání
- *Řízení letového provozu (letové provozní služby), meteorologická, telekomunikační, pátrání a záchrany, informační, předletová příprava a monitorování letu, služby při odbavování*
- Dalším předmětem = **regulace leteckých činností**
 - **Obchodní letecká doprava**
= doprava osob, zvířat, zavazadel, věcí a pošty na základě licence (**přísně regulováno**)
 - **Rekreační a sportovní létání**
= Užívání letadla pro vlastní potřebu nebo jiných osob za účelem rekreace, osobní dopravy nebo sportu (nekomerčně)

3) Letecká doprava

- **Orgány státní správy**

- Ve věcech vojenského letectví **Ministerstvo obrany**
- Ve věcech civilního letectví **Ministerstvo dopravy** a
Úřad pro civilní letectví (ten také schvaluje typy letadel a letovou způsobilost a vede letecký rejstřík)
- **Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod**

- **Letecký rejstřík**

- Evidence letadel (*zápisem letadlo státní příslušnost ČR*)
- Evidence personálu

4) Lodní doprava – vnitrozemská plavba

- **Zák. č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě**
- Vzhledem k častým změnám a potřebě podrobných pravidel významná část problematiky upravena prováděcími předpisy, např.:
 - *Vyhláška MD č. 344/1991 Sb. – Řád plavební bezpečnosti*
 - *Vyhláška MD č. 224/1995 Sb., o způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel*
 - *Vyhláška MD č. 138/2000 Sb., o radiotelefonním provozu na vnitrozemských vodních cestách*
- **Plavbou** se rozumí provozování plavidla na vodní cestě
- **Vnitrozemskými vodními cestami** jsou vodní toky a jiné vodní plochy, na kterých je možno provozovat plavbu

4) Lodní doprava – vnitrozemská plavba

- **Vodní cesty** se dělí na
 - ***Sledované vodní cesty***
 - Musí odpovídat plavebně provozním podmínkám
 - Další dělení na *dopravně významné* a *vodní cesty účelové* (zde zejména rekreační plavba)
 - ***Ostatní vodní cesty***

- **Vodní doprava**
 - Provozovat vodní dopravu pro cizí potřeby může jen ten, kdo je spolehlivý a má ***koncesi***
 - Pro každého a za předem vyhlášených podmínek
= ***veřejná lodní doprava***

4) Lodní doprava – vnitrozemská plavba

- **Přístav** lze zřizovat a provozovat jen se souhlasem plavebního úřadu
 - *Veřejné a neveřejné*
- **Plavidla**
 - Zejména regulována **technická způsobilost**
 - Evidována **v plavebním rejstříku** (právo nést českou vlajku)
 - Způsobilost k vedení má *vůdce plavidla*
 - **Cejchování** = určení nosnosti plavidla v závislosti na ponoru
- **Orgány státní správy**
 - **Ministerstvo dopravy**
 - **Státní plavební správa** (= správní úřad podřízený MD)

4) Lodní doprava – námořní plavba

- **Zák. č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě**
- Vedle toho však **řada mezinárodních smluv**
- Podmínky **provozování námořní plavby pod státní vlajkou ČR** a práva a povinnosti s tím spojené
- Zápis plavidla do **námořního rejstříku ČR** (právo a povinnost plout pod státní vlajkou ČR)
- **Posádku** lodě tvoří velitel lodě (kapitán), důstojníci a lodní mužstvo
- Některé **zvláštní povinnosti kapitána** (např. při spáchání trestného činu kapitán musí zabránit pokračování, vyslechnout osoby a zajistit důkazy - postupuje přitom podle trestního řádu)
- **Státní správa - Ministerstvo dopravy**, plní také **funkci Námořního úřadu** ve vztahu k mezinárodním smlouvám